

Kako štejejo na Koroškem Slovence. Pri zadnjih občinskih volitvah v Spodnjem Dravogradu so dobili Slovenci skupaj 141 glasov, Nemci pa le 75. Uradna štetev iz l. 1900 pa izkazuje v Sp. Dravogradu 703 Nemce in le 61 Slovence v. In teh 61 Slovencev, med katere pa spadajo tudi žene, otroci in drugi nevolilci, je zmagalo s 141 glasovi, 703 Nemci pa so dobili le 75 glasov! To je čudež, kakršnih je avstrijski sv. Birokrajci naredil že mnogo. Avstrijo po pravici imenujemo deželo čudežev.

Nemški kandidat za bodoče državnozbornske volitve je za pliberski okraj V. Šumi, potovalni učitelj v Velikovecu.

Časnikarstvo. Z novim letom preneha izhajati list „Slovenska zadruga“ v Krškem. — V Gorici je prenehal izhajati „Knajpovec“. — V Pulju je začel izhajati italijanski liberalni dnevnik „L' Eco del Adriatico“. — Začetkom 1907. leta bo v Petrogradu izhajal pod naslovom „Hakedem“ (Vzhod) list, ki ga bota urejevala J. J. Markon in dr. A. Zazavski. List bo posvečen prejšnjemu Vzhodu, semitovskim jezikom, judovski zgodovini in zgodovini judovske književnosti. Pri listu bodo sodelovali odlični orientalisti Evrope in Amerike.

Izboljšanje plač državnim uradnikom. Listi poročajo, da predloži vlada poslanski zbornici zakonski načrt za izboljšanje plač državnim uradnikom.

Kultura in politika. Češki socialni demokratje na Moravskem so izstopili iz društva „Svobodna šola“, ker nečejo biti skupaj z nemškimi liberalci, ki so pri deželnozbornskih volitvah podpirali klerikalce.

Iznajdbe v Avstriji. Tržaški parobrodni strojevodja Mihael Micheluzzi je iznašel jako primerno napravo za parobrode. Ta iznajdba razprši namreč potom visokega zračnega tlaka tudi najgostejšo meglo na dve milj krog ladje, tako da je mogoče videti vsako oviro, bodisi že ta v podobni skalnatih čeri, naplovljenega peska ali kaj drugega. Iznajditelja so sicer pri nas v Avstriji jako hvalili, a nič podpirali, tako da se je odločil oditi na Angleško iskat sreče. In tam jo je tudi našel. V Birminghamu se je ustanovila delniška družba za proizvodnjo njegovega stroja; dobil je 15.000 K letne plače, in družba je obljubila, da mu odkupi za 2.400.000 K iznajdbo. V Avstriji je iznajditelj iskal sedem mesecev kupecev, tam pa jih je dobil baje v 60 urah.

Pasivna resistenca poštnih uradnikov se pripravlja po poročilih dunajskih listov za božične praznike. Zahtevam poštnih uradnikov vlada namreč še sedaj ni ugodila.

Dovoljenje kolportaže. Z Dunaja poročajo: Na zadnjem plenarnem shodu nižjeavstrijskega obrtnega društva je predsednik Denk poročal, da je upravni svet sklenil storiti potrebne korake, da se doseže dovoljenje kolportaže, to je svobodne prodaje tiskovin. Naprosi se zbornico, da eventualno s pomočjo nujnega predloga odobri iz zakonskega načrta o tisku oni paragraf v obliki zakonske novele, ki se tiče dovoljenja kolportaže. Povod temu koraku bi bila v prvi vrsti okolščina, da bi pri predstojećih volitvah vse stranke interesiralo, ako bodo mogle potom tiska razširjati svoja načela ter da se z dovoljenjem kolportaže bistveno povzdigne in pospeši papirna in tiskarska industrija.

Državne podpore za geodetiške študije. Pričenši z letošnjim šolskim letom odda predsedstvo primorskega c. kr. finančnega ravnateljstva več podpor po 1000 K na leto abiturijentom realk in gimnazij, ki hočejo obiskovati geodetiški (zemljemerski) tečaj na kaki tuzemski tehniški visoki šoli. Prosilci se morajo pa zavezati, da ostanejo, dovršivši geodetiški tečaj, najmanj 10 let v državni razvidnostni službi. Natančnejše pogoje je objavil primorski uradni list.

Izseljevanje iz Ogrske narašča bolj in bolj. V času od 1. januarja do konca septembra t. l. je bilo izdanih za potovanje v inozemsko 197.500 potnih listov. V letih 1901—1905 je bilo izdanih v enaki dobi povprečno 138.000 potnih listov. Izseljevanje ima dva toka, eden proti Ameriki, drugi v nižine Rumunske.

Češki profesor v Sofiji. V zadnjem času je bival v Sofiji zaradi znanstvenih študij profesor slovanskega prava na praški univerzi, dr. Karel Kadlec. Udeležil se je tudi jubileja bolgarske knjige.

Predstave v belgrajskem gledališču. Ob četrtkih in nedeljah prireja belgrajsko gledališče ljudske predstave po znižanih cenah. Ker je pa v Belgradu mnogo ljudi, ki ne morejo plačati niti teh cen, je odredilo srbsko naučno ministrstvo, da bo prirejalo gledališče brezplačne predstave za uboge delavce in vojake.

Stoletnica osvobojenja Belgrada praznujejo z velikimi slovestnostmi dne 26. t. m.

Stoletnica bolgarske knjige. Bolgari so dne 9. grudna obhajali stoletnico bolgarske knjige. Bolgarsko književno društvo je priredilo v „Slovenski Besedi“ slovesno zborovanje, h kateremu je povabilo vsa sofijska društva. Sveti sinod je zapovedal, da naj se ta dan v vsi Bolgariji opravi slovesna božja služba za pokojnega Sopranija Vratčanskega, ustanovitelja bolgarske književnosti. Naučno ministrstvo je pa izdalo odlok, po katerem so se 8. decembra v vseh učnih zavodih priredila predavanja o Soproniju Vratčanskemu.

Mednarodna razstava v Sofiji. Sofijski „Dnevnik“ poroča, da namerava bolgarska vlada proslaviti petindvajsetletnico vladanja kneza Ferdinanda s tem, da priredi v Sofiji mednarodno razstavo. Razstava bi imela trgovski in industrijalni značaj. To razstavo bi otvorili leta 1912., toda bolgarska vlada hoče že sedaj predložiti sobranju, da se v to svrhu stavi vsako leto v proračun okolo dva milijona levov.

Bulgarski vojni minister Savov je izdal pametno naredbu, da se mora pri vsakem polku osnovati vojna čitalnica. V čitalnicah bo dvakrat na teden predavanje za vojake, ki ne znajo čitati. Minister je ukazal divizionarjem, da pripravijo potrebne prostore in sredstva za imenovane čitalnice, ki se otvorijo po vseh garnizijah s 1. januarjem 1907.

Odlikovani pesnik. Iz ustanove milijonarja Nobla na Norveškem je dobil letošnje darilo v znesku 190.000 K za pesnike in pisatelje italijanski pesnik Giosuè Carducci, ki je napisal glasovito himno na satana.

Tujci v Londonu. O ogromnem prometu tujcev v Londonu je zbral angleški socialni politik John Burns podatkov, ki so jako interesantni. Burns ceni, da pribaja vsak dan v London 80.000 tujcev, torej na leto 29.200.000 ljudi. Ako se vzame, da tujec, ki obišče London, troši na dan povprečno 5 kron, potemakem dobiva London od tujcev dnevno 400.000 kron ali 140 milijonov na leto.

183.000 stradajočih otrok. Po zadnjih poročilih ruskega „Rdečega križa“ se nahaja v kazanski guberniji 183.000 stradajočih otrok. „Rdeči križ“ more s hrano oskrbeti samo 32 tisoč otrok. Na ta način ostane še brez hrane 151.000 otrok; ako se računja za vsakega otroka šest rubljev za hrano do nove letine, potrebujejo blizu 900.000 rubljev.

Zdravljenje jetike. V Stuttgartu je imel prof. Behring predavanje o tuberkulozi ter je priporočal cepljenje dojenčev s takozvanim „tubselaptinom“ ki ga je on izumil.

Nov, 26.000 metrov dolg predor, nameravajo zgraditi pod Splügnom v Švici. Stroški bodo znašali 120 milijonov frankov.

Časnik za slepce. Veliki angleški časopis „Daily Mail“ bo izhajal vsak teden v posebni izdaji za 40.000 slepcev, ki živé na Angleškem.

Latinske črke pri Japoncih. Ker se tuje težko priuče japonskim črkam, je sestavila japonska vlada posebno komisijo, ki je sklenila uvesti latinske črke v japonsko pismo.

Najmanjša cerkev na svetu. V Liengfieldu na Angleškem se nahaja cerkev, ki je brez dvoma najmanjša na svetu. Dolga je 4 m. široka 1 m. Cerkvica ima tudi zvonik z majhnim zvonom. Prostora je v cerkvi za 10 ljudi. Sezidali so jo nekoč 3 posestniki, ki so bili edini katoličani v omenjenem kraju.

Razgled po šolskem svetu.

— **Odposlanstvo avstrijskih ljudskošolskih učiteljev** se je mudilo dne 13. grudna pri ministru Marchetu. Zahtevalo je novi službeni red, izboljšanje gmotnega stanja in izvrševalne naredbe šolskega in učnega reda v smislu svobodnega naprednega razvitka šol. Mi-

nister je odgovoril, da se resno ukvarja s temi željami in je prosil, da se naj učiteljstvo ne vznemirja zaradi počasnega izdajanja omenjenih izvrševalnih naredb.

— **V ogrski poslanski zbornici** je povedal naučni minister grof Apponyi, da je na Ogrskem 340.000 otrok v starosti 6 do 11 let, ki ne hodijo v šolo. Treba je 4000 novih učiteljskih mest.

— **Lep zgled češke občine.** Učenci petrazrednice (z eno vzporednico) v Kunraticih pri Pragi so dobili začeni z letošnjim šolskim letom vse šolske potrebščine zastonj. Izdatki občine za te potrebščine bodo znašali okoli 1100 K. — Dobre posledice, ki jih bo imela ta odredba, so velike. Želeti bi bilo, da bi se po tem zgledu ravnalo kolikormogoče veliko občin.

— **Učiteljice na državnih obrtnih in strokovnih šolah** bodo imele odslej pravico do pokojnine, istotako tudi njihovi nepreskrbljeni otroci. Obenem je izdalo ministrstvo za uk in bogočastje tudi posebne navedbe glede nastavljanja in discipliniranja imenovanih učiteljic. S to naredbo odpadejo vse tozadevne navedbe z dne 11. aprila 1900.

— **Češka akademija znanosti.** Cesar je potrdil ustanovitev narodnogospodarskega oddelka na češki akademiji znanosti v Pragi.

— **Mleko v šolah.** V Pragi so šolske oblasti uvedle v šolah, da se deca med odmorom lahko okrepejo z mlekom. Mleko prodajajo v stekleničah po 8 vinarjev. S to praktično zdravstveno odredbo so zadovoljni deca in starši.

— **Šolstvo v Pragi.** V Pragi je 54 čeških ljudskih in meščanskih šol; te šole imajo 435 razredov in paralel. Obiskuje jih 21.052 otrok, in sicer 10.394 dečkov in 10.658 deklet. 21.038 otrok je čeških, 10 nemških, ostanek drugonarodnih. 20.549 otrok je katoliške, 337 protestantske in 128 židovske vere. Nemci imajo 6 šol; obiskuje jih 2509 otrok. Od teh otrok je 1371 židovskih. Po narodnosti je med učenci 1659 otrok nemških in 839 čeških.

— **Žalosten konec „Legine“ šole.** V Raklju na Barbanščini v južni Istri je pred letom ustanovila „Lega“ z veliko slovesnostjo šolo, da bi poitaljančila ondotno hrvaško prebivalstvo. Leto je minilo, in „Legine“ šole na Raklju ni več. Zaprli so jo, ker nima nobenega učenca! „Legin“ učitelj don Nicolich (dalmatinski Hrvat Nikolić) si je moral nadeti zopet tesni talar in prositi škofa Flappa za kako cerkveno mesto, česar mu škof gotovo ne odreče, že zaradi velikanskih zaslug, ki si jih je pridobil, ko je — prej kot dušni pastir in potem kot „Legin“ učitelj — brezuspešno izkušal rešiti nepokorne ovce v Raklju. — Da je „Legina“ šola tako žalostno končala, je povzročila istrska Ciril-Metodova družba, ki je par mesecev prej ustanovila v Raklju hrvaško šolo.

— **Židovska gimnazija.** V Budimpešti nameravajo ustanoviti židovsko gimnazijo.

— **Bolgarsko naučno ministrstvo zoper nemoralne dopisnice.** Nekateri bolgarski kajigotrčci in trgovci so razširjali po posredovanju učencev celo najnižjih razredov nemoralne ilustrovane dopisnice. Zavaljotega je naučno ministrstvo sedaj izdalo okrožnico vsem šolskim nadzornikom in ravnateljem, da naj rabijo najstrožja sredstva zoper to nesramno trgovino in naj se celo strogo kaznujejo učenci, pri katerih bi se našle enake dopisnice.

— **Protí alkoholu.** V Berlinu so odločili, da naj sprejme vsaka mati pri šolskem vpisavanju brošuro, v kateri se opozarja na nevarnost alkohola. — In pri nas?

Listnica uredništva.

Na mnoga vprašanja glede „Izjave“, priobčene v 41. številki našega lista, odgovarjamo, da je bila ta „Izjava“ sklenjena v izvrševalnem odboru narodno-napredne stranke in da se tiče le osebe g. dr. Tavčarja. Na stvari ni ta „Izjava“ izpremenila ničesar.

Listnica upravnštva.

Na ovitkih prihodnje številke izkazano bo vsem naročnikom, do kedar imajo plačano naročnino. Blagovoljje naj cenjeni naročniki na to paziti.

Upravnštvo.

Uradni razpisi učiteljskih služb.

Št 1870.

Štajersko.

V političnem okraju Celje se sledeča učiteljska mesta stalno popolnijo:

1. na 4 razredni ljudski šoli v Št. Juriju ob Taboru z eno podružnico, III. krajni razred, mesto nadučitelja,
2. na enorazredni ljudski šoli v Zusemu, II. krajni razred, mesto šolskega vodje,
3. na 4 razredni ljudski šoli na Polzeli, II. krajni razred, na 5 razredni ljudski šoli na Ponikvi, juž. žel., III. krajni razred, na 2 razredni ljudski šoli pri Sv. Emi, II. krajni razred, na 2 razredni ljudski šoli na Kalobji, II. krajni razred in na 5 razredni češki ljudski šoli v Trbovlja-Vode II. krajni razred po jedno mesto učitelja oziroma učiteljice.

Prosilec za te službe naj pravilno opremljene prošnje postavnim službenim potom vložijo pri dotičnem krajnem šolskem svetu do dne 15. prosinca 1907.

Celje, dne 13. grudnia 1906.

Priporočajte in širite

„Zvonček“

ki je naš najlepši in najboljši mladinski list!

Vsem onim, ki ljubijo zlahtno kapljico in dobro kuhinjo z vedno svežimi raznovrstnimi jedili priporočam svojo na novo urejeno

restavracijo

kakor tudi moderno opremljeni in ceneni

hotel „Južni kolodvor“

nasproti kolodvoru

A. Seidel,
restavratel.

Naročajte in širite

„POPOTNIKA“

edini slovenski pedagoški in znanstveni list!

Čevljarški učenec

ki je zadostil šolskim zahtevam ter je lepega vedenja, priporočen od kakega g. učitelja, sprejme se v pouk. — Hrana z vso oskrbo mu je na razpolago brezplačno pri mojstru.

Kje, izvedeti je v pisarni „Učiteljske tiskarne“.

Ali ste že poravnali naročnino za

?

leto 1906?

?